

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

KLASA 2

Poziom wymagań koniecznych, 2

uczeń zna podstawowe pojęcia i terminy (społeczeństwo, jednostka, grupa społeczna, potrzeba, konwencja, ojczyzna, naród, państwo, suwerenność, monarchia, republika, obywatelstwo, prawo, patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, mniejszości narodowe, Polonia, gospodarstwo domowe, budżet gospodarstwa domowego) ,konsument oraz potrafi je samodzielnie, krótko wyjaśnić i poprawnie posłużyć się nimi. Umie dokonać klasyfikacji grup społecznych ze względu na: liczbę członków, rodzaj członkostwa, rodzaj więzi. Jest w stanie scharakteryzować podstawowe grupy potrzeb (klasyfikacja Masłowa) i ustalić hierarchię własnych potrzeb. Wie, jaka jest najważniejsza funkcja szkoły. Umie omówić cechy państwa. Jest w stanie (korzystając ze schematu) krótko scharakteryzować każdą z form państwa. Rozumie podstawowe prawa i obowiązki obywatelskie. Umie opisać i objaśnić polskie symbole narodowe. Wymienia skutki ożywienia i kryzysu gospodarczego dla obywateli.

Poziom wymagań podstawowych: 3

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności wyszczególnione w poziomie wymagań koniecznych. Uczeń zna wszystkie pojęcia i terminy ujęte w programie nauczania (wymienione i omówione w podręczniku) oraz potrafi je samodzielnie wyjaśnić i posługiwać się nimi. Jest świadomy związków łączących człowieka z przyrodą i cech odróżniających go od innych istot świata przyrodniczego. Potrafi wykazać, że człowiek jest istotą społeczną i jednostką autonomiczną. Umie (na przykładach) omówić poszczególne grupy społeczne i rodzaje więzi, łączące ich członków. Zdaje sobie sprawę z możliwości pozytywnego i negatywnego wpływu grupy na jednostkę (potrafi to uzasadnić). Potrafi dokładnie omówić poszczególne grupy potrzeb (wg Masłowa). Rozumie, od jakich czynników zależy właściwe funkcjonowanie szkoły. Zna i potrafi omówić najważniejsze czynniki narodotwórcze. Jest w stanie wymienić najliczniejsze mniejszości narodowe zamieszkujące w Polsce. Potrafi wymienić oraz krótko omówić funkcje i cechy państwa. Potrafi wykazać różnice pomiędzy gospodarstwem domowym o charakterze konsumpcyjnym a produkcyjno – konsumpcyjnym. Jest w stanie rozróżnić formy państwa ze względu na: charakter głowy państwa, ustrój terytorialny, reżim polityczny .Wymienia funkcje pieniądza. Wyjaśnia kim jest konsument, wymienia jego prawa i podaje sposoby zgłaszania reklamacji.

Poziom wymagań rozszerzających:4

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności wyszczególnione w poziomie wymagań podstawowych. Uczeń jest w stanie samodzielnie wyszukiwać informacje będące odpowiedzią na postawione przez nauczyciela pytanie oraz zinterpretować schemat lub diagram. Umie wymienić i omówić najważniejsze czynniki warunkujące właściwy rozwój jednostki ludzkiej. Potrafi ustalić prawidłową hierarchię wartości, jakimi powinien kierować się człowiek i przedstawić argumenty potwierdzające słuszność dokonanego wyboru. Rozumie potrzebę tolerancji wobec przekonania, wierzeń i wartości wyznawanych przez innych ludzi oraz potrafi nakreślić jej granice (swoje poglądy jest w stanie uzasadnić i poprzeć przykładami). Rozumie, jakie znaczenie dla jednostki ma umiejętność efektywnej współpracy z innymi członkami społeczeństwa. Potrafi uzasadnić, że przestrzeganie w szkole określonych norm i reguł jest

konieczne, aby uczniowie zostali właściwie przygotowani do pełnienia w przyszłości wyznaczonych ról w życiu społecznym oraz nauczyli się demokratycznych zasad współżycia. Umie wymienić i scharakteryzować czynniki, które na przestrzeni dziejów miały wpływ na ukształtowanie się narodu polskiego w trwałą wspólnotę. Wie, w jakich warunkach historycznych kształtowały się symbole narodowe Polaków. Umie wymienić i uzasadnić różne przyczyny emigracji Polaków. Potrafi wskazać na mapie największe skupiska polonijne oraz omówić różne formy łączności i współpracy Polaków z rodakami żyjącymi w innych krajach. Obszernie potrafi omówić cechy i funkcje państwa. Umie wykazać podstawowe różnice między państwem totalitarnym, autorytarnym i demokratycznym. Umie omówić podstawowe cechy społeczeństwa obywatelskiego oraz zna warunki gwarantujące prawidłowy rozwój takiego społeczeństwa. Omawia funkcje pieniądza. Charakteryzuje polską gospodarkę. Wskazuje różnice między gospodarką centralnie planowaną a gospodarką wolnorynkową. Wymienia patologie władzy, tłumaczy na czym polega korupcja, biurokracyzacja, centralizacja.

Poziom wymagań dopełniających:5

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności wyszczególnione w poziomie wymagań rozszerzających. Uczeń radzi sobie z zadaniami nietypowymi, wymagającymi sporego wkładu samodzielnej pracy. Potrafi wykazać, że jednostka rozwija się i wzbogaca własną osobowość dzięki kontaktom z innymi ludźmi. Rozumie, jak ważną rolę w procesie prawidłowego, wszechstronnego rozwoju jednostki spełnia właściwe zaspokojenie potrzeb klasy II (wg Masłowa) i umie samodzielnie zgromadzić materiały potwierdzające to. Umie wyjaśnić rolę symboli narodowych w rozwoju świadomości narodowej Polaków. Potrafi uzasadnić, dlaczego jednym z ważnych czynników formowania się narodu jest państwo. Umie wykazać, że państwo tworzy warunki sprzyjające trwaniu i rozwojowi wspólnoty narodowej (np. kulturalne, ekonomiczne) oraz chroni przed zagrożeniem zewnętrznym. Potrafi obszernie omówić różnice pomiędzy poszczególnymi formami państwa. Zdaje sobie sprawę ze znaczenia prawa wyborczego dla rozwijania aktywności obywatelskiej. Wskazuje na mapie państwa demokratyczne, autorytarne, totalitarne. Odszukuje na mapie monarchie i republiki. Rozpoznaje przywódców najważniejszych państw. Uzasadnia wyższość demokracji nad innymi ustrojami demokratycznymi. Omawia zagrożenia, które wiążą się z istnieniem demokracji większościowej. Na podstawie tekstu źródłowego tłumaczy jaką rolę odgrywają w społeczeństwie organizacje non profit. Wypowiedzi ustne i pisemne ucznia charakteryzują się poprawnym językiem.

Poziom wymagań wykraczających poza program:6

Uczeń ma wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe danego szczebla nauczania. Dodatkowa wiedza pochodzi z różnych źródeł. Uczeń potrafi samodzielnie, poprawnie zinterpretować posiadane informacje, dokonać ich selekcji i oceny. Jest w stanie wyszukać różnorodne zależności zachodzące pomiędzy poszczególnymi zjawiskami społecznymi. Potrafi doskonale zaplanować i zorganizować własną pracę. Jego wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem.

Poziom wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (posiadających orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej o obniżeniu wymagań),

uczeń – korzystając z pomocy nauczyciela – potrafi krótko wyjaśnić najważniejsze terminy i pojęcia (społeczeństwo, jednostka, grupa społeczna, potrzeba, ojczyzna, naród, państwo, monarchia, republika, patriotyzm, mniejszość narodowa, obywatelstwo, gospodarstwo domowe). Postępując się prostym schematem i rysunkami zamieszczonymi w podręczniku jest w stanie (w kilku zdaniach) scharakteryzować podstawowe grupy potrzeb wg klasyfikacji Masłowa. Wie, w jakim celu tworzone są szkoły. w oparciu o tekst z podręcznika i korzystając z pomocy nauczyciela potrafi wyjaśnić najważniejsze zadania spoczywające na: dyrektorze szkoły, radzie pedagogicznej, radzie szkoły, samorządzie uczniowskim. Umie opisać polskie symbole narodowe. Wie, że Polska jest republiką, korzystając z pomocy nauczyciela (w przypadku dzieci dyslektycznych nauczyciel powinien wyręczyć ucznia w czytaniu poszczególnych artykułów ustawy) jest w stanie krótko skomentować podstawowe prawa, wolności i obowiązki obywatelskie.